

Vest-Finnmark kommunerevisjon IKS
Oarje-Finnmárkku suohkanrevisiuvdna SGO

www.vefik.no

RAPPORT

FORVALTNINGSREVISJON

2017-2020

Offentlige anskaffelser

BÅTSEFJORD KOMMUNE

FORORD

På bakgrunn av bestilling fra kontrollutvalget i Båtsfjord kommune har VEFIK IKS gjennomført en forvaltningsrevisjon av offentlige anskaffelser.

Revisjonen har før igangsetting av forvaltningsrevisjonen vurdert sin uavhengighet overfor Båtsfjord kommune, jfr. kommunelovens § 24-4 og forskrift om kontrollutvalg og revisjon §§16-19. Vi kjenner ikke til forhold som er egnet til å svekke tilliten til vår uavhengighet og objektivitet til det arbeidet som har blitt gjort.

Vi takker Båtsfjord kommune for samarbeidet i forbindelse med forvaltningsrevisjonen.

Alta, 12. mars 2021

Ranveig Olaussen
Prosjektleder/forvaltningsrevisor

Viggo Johannessen
Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor

0	SAMMENDRAG	1
0.1	FORMÅLET MED PROSJEKTET	1
0.2	REVISORS VURDERINGER OG KONKLUSJONER	1
0.3	ANBEFALINGER	2
1	INNLEDNING	3
1.1	PROSJEKTETS BAKGRUNN OG FORMÅL	3
1.1.1	<i>Bakgrunn</i>	3
1.1.2	<i>Formål</i>	3
1.2	PROBLEMSTILLING	3
1.3	REVISJONSKRITERIER	3
1.3.1	<i>Kilder til kriterier</i>	4
1.3.2	<i>Utleddning av kriterier</i>	4
1.4	METODE	5
1.4.1	<i>Datainnsamling</i>	5
1.4.2	<i>Avgrensing</i>	6
1.4.3	<i>Dataenes gyldighet og pålitelighet</i>	6
2	BAKGRUNNSOPPLYSNINGER	7
3	PROBLEMSTILLING	8
4	FØLGER BÅTSFJORD KOMMUNE LOV OG FORSKRIFT OM OFFENTLIGE ANSKAFFELSER VED KJØP AV VARER OG TJENESTER OG VED TILDELING AV BYGGE- OG ANLEGGSKONTRAKTER?	9
4.1	ADVOKAT HEGG & CO (2017)	10
4.1.1	<i>Anskaffelsen</i>	10
4.1.2	<i>Konkurransen</i>	10
4.1.3	<i>Protokollføring</i>	11
4.2	AON NORWAY AS (2017)	11
4.2.1	<i>Anskaffelsen</i>	11
4.2.2	<i>Konkurransen</i>	11
4.2.3	<i>Protokollføring</i>	12
4.3	BÅTSFJORD MUR & BETONG AS (2017)	12
4.3.1	<i>Anskaffelsen</i>	12
4.3.2	<i>Konkurransen</i>	12
4.3.3	<i>Protokollføring</i>	13
4.4	NORDSKOGEN VASKERI OKUNEVA (2017)	13
4.4.1	<i>Anskaffelsen</i>	13
4.4.2	<i>Konkurransen</i>	14
4.4.3	<i>Protokollføring</i>	14
4.5	EPLHUSET NORGE AS (2017)	15
4.5.1	<i>Anskaffelsen</i>	15
4.5.2	<i>Konkurransen</i>	15
4.5.3	<i>Protokollføring</i>	15
4.6	BÅTSFJORD BEDRIFTSHELSETJENESTE AS (2018)	16
4.6.1	<i>Anskaffelsen</i>	16
4.6.2	<i>Konkurransen</i>	16
4.6.3	<i>Protokollføring</i>	16
4.7	NORMATIC AS (2018)	17
4.7.1	<i>Anskaffelsen</i>	17
4.7.2	<i>Konkurransen</i>	17
4.7.3	<i>Protokollføring</i>	18
4.8	NORSK MEDISINALDEPOT AS (VITUS APOTEK VARDØ) (2018)	18
4.8.1	<i>Anskaffelsen</i>	18
4.8.2	<i>Konkurransen</i>	18
4.8.3	<i>Protokollføring</i>	19
4.9	AON NORWAY AS (2018)	19
4.9.1	<i>Anskaffelsen</i>	19

4.9.2	<i>Konkurransen</i>	19
4.9.3	<i>Protokollføring</i>	20
4.10	BÅTSFJORD BILSENTER AS (2018)	21
4.10.1	<i>Anskaffelsen</i>	21
4.10.2	<i>Konkurransen</i>	21
4.10.3	<i>Protokollføring</i>	21
4.11	NORDSKOGEN VASKERI OKUNEVA (2018)	22
4.11.1	<i>Anskaffelsen</i>	22
4.11.2	<i>Konkurransen</i>	22
4.11.3	<i>Protokollføring</i>	22
4.12	BYGG OG INDUSTRISERVICE AS (2018)	23
4.12.1	<i>Anskaffelsen</i>	23
4.12.2	<i>Konkurransen</i>	23
4.12.3	<i>Protokollføring</i>	24
4.13	ACTIVEPEOPLE AS (2018)	24
4.13.1	<i>Anskaffelsen</i>	24
4.13.2	<i>Konkurransen</i>	24
4.13.3	<i>Protokollføring</i>	25
5	SAMLET VURDERING OG KONKLUSJON	26
5.1	PROBLEMSTILLING	26
5.2	SAMLET VURDERING	26
5.3	KONKLUSJON	26
6	ANBEFALINGER	28
7	KILDER OG LITTERATUR	29
	Vedlegg 1: Rådmannens kommentarer	I
	Vedlegg 2: Metode og gjennomføring	II

0 SAMMENDRAG

0.1 Formålet med prosjektet

Formålet med dette forvaltningsrevisjonsprosjektet har vært å undersøke om Båtsfjord kommune følger regelverket for offentlige anskaffelser ved kjøp av varer og tjenester og ved tildeling av bygge- og anleggskontrakter.

0.2 Revisors vurderinger og konklusjoner

Denne undersøkelsen omfatter anskaffelser som på bakgrunn av art og verdi er omfattet av anskaffelsesforskriftens del I. Det foreligger derfor få krav til hvordan oppdragsgiver skal foreta en anskaffelse i disse tilfellene. Det vil blant annet ikke være krav om kunngjøring. Båtsfjord kommune har som følge av dette hatt et stort handlingsrom og fleksibilitet til å organisere konkurransen på den måte som de finner mest hensiktsmessig. Regelverket stiller heller ikke eksplisitte krav til utforming av protokoll for anskaffelser innenfor denne terskelverdien, men de grunnleggende kravene til konkurranse, likebehandling, forutsigbarhet, gjennomsiktighet og etterprøvnbarhet skal allikevel følges.

Undersøkelsen viser at kommunen ikke har fulgt regelverket når det gjelder prinsippet om konkurranse. Kravet til hvordan kommunen skal foreta konkurranse stiger også proporsjonalt med anskaffelsens verdi. Dette innebærer at anskaffelser til en verdi opp mot 1,3 millioner kroner vil ha et strengere krav til anskaffelsesprosessen enn en anskaffelse ned mot 100 000 kroner. Dette tilsier at flere leverandører bør inviteres inn i en konkurranse der anskaffelsen er opp mot 1,3 millioner kroner enn ved en mindre anskaffelse.

Det stilles ikke krav til at protokollene knyttet til de anskaffelsene som omfattes av denne undersøkelsen skal ha en spesiell form. En anskaffelse med en verdi like over 100 000 kroner vil kreve en enklere protokollføring enn en anskaffelse med en verdi som er tett opp til 1,3 millioner kroner. Krav til etterprøvnbarhet ved anskaffelser innebærer at oppdragsgiver må sørge for at viktige beslutninger i anskaffelsesprosessen begrunnes og dokumenteres. Revisjonens vurdering er at manglende dokumentasjon av anskaffelsene i denne undersøkelsen er brudd på kommunens plikt til å nedtegne eller samle vesentlige forhold for gjennomføringen av anskaffelsen i en protokoll eller andre dokumenter.

Revisjonens samlede vurdering er at Båtsfjord kommune gjennom manglende gjennomføring av konkurranse og manglende nedtegning av dokumentasjon knyttet til anskaffelsene, har brutt to av regelverkets grunnleggende krav, kravene til konkurranse og etterprøvnbarhet.

Revisjonens konklusjon er at Båtsfjord kommune ikke har overholdt sentrale bestemmelser i lov og forskrift om offentlige anskaffelser når det gjelder de undersøkte anskaffelsene. Revisjonen begrunner konklusjonen med at anskaffelsene ikke har vært gjenstand for konkurranse og videre at Båtsfjord kommune ikke har nedtegnet eller samlet vesentlige forhold for gjennomføringen av anskaffelsene i protokoll eller andre dokumenter.

0.3 Anbefalinger

På bakgrunn av de funn som er gjort i denne undersøkelsen anbefaler revisjonen at Båtsfjord kommune iverksetter følgende tiltak:

- gjennomfører konkurranse og dokumenterer anskaffelsesprosessen med utarbeidelse av protokoll for alle anskaffelser over 100 000 kroner.
- utarbeider innkjøpsreglement som er i tråd med regelverket for offentlige anskaffelser og sikrer at dette blir gjort kjent og etterlevd av ansatte som har innkjøpsansvar.
- vurderer å utarbeide retningslinjer for systematisk oppfølging av gamle avtaler.

1 INNLEDNING

1.1 Prosjektets bakgrunn og formål

1.1.1 Bakgrunn

Bakgrunnen for dette prosjektet er *Plan for forvaltningsrevisjon 2017-2020*, vedtatt av kommunestyret i Båtsfjord den 16.02.2017 i sak 6/17. Det framgår av den vedtatte planen at det skal gjennomføres en undersøkelse av om kommunen overholder regelverket om kommunale (offentlige) anskaffelser. Dette er det tredje forvaltningsrevisjonsprosjektet i denne planperioden.

1.1.2 Formål

Det er knyttet risiko til offentlige anskaffelser, noe som vises gjennom etiske brudd og direkte lovbrudd som er avslørt i norsk offentlighet de senere år. Formålet med dette forvaltningsrevisjonsprosjektet er å identifisere risiko ved innkjøpsrutiner, og undersøke om Båtsfjord kommune følger regelverket for offentlige anskaffelser.

1.2 Problemstilling

Hovedproblemstillingen i undersøkelsen har vært følgende:

Følger Båtsfjord kommune lov og forskrift om offentlige anskaffelser ved kjøp av varer og tjenester og ved tildeling av bygge- og anleggskontrakter?

Undersøkelsen er gjennomført i tråd med kontrollutvalgets bestilling i sak 18/19 den 3. oktober 2019:

1. ***Følger Båtsfjord kommune lov og forskrift om offentlige anskaffelser ved kjøp av varer og tjenester og ved tildeling av bygge- og anleggskontrakter?***
 - a) *Er det benyttet anskaffelsesprosedyre i samsvar med regelverket?*
 - b) *Er konkurransen kunngjort i henhold til regelverket?*
 - c) *Inneholder konkurransegrunnlaget de opplysninger som forskriften krever?*
 - d) *Er bruken av kvalifikasjonskrav i henhold til regelverket?*
 - e) *Er bruken av tildelingskriterier i henhold til regelverket?*
 - f) *Er tidsfristene i henhold til regelverket?*
 - g) *Blir anbuds konkurransen avsluttet i henhold til regelverket?*
 - h) *Er protokollføringen i henhold til regelverket?*
2. ***Kontrollutvalget overlater til revisjonen å utarbeide underproblemstillinger og eventuelle tilleggsproblemstillinger i den utstrekning revisjonen finner det nødvendig.***

1.3 Revisjonskriterier

Revisjonskriterier er samlebetegnelsen på de krav og forventninger som brukes i den enkelte forvaltningsrevisjon for å vurdere funnene i undersøkelsene i den reviderte virksomhet. Faktagrunnlaget holdes opp mot kriteriene og danner grunnlag for de analyser og vurderinger som foretas og de konklusjoner som trekkes. Revisjonskriteriene skal være begrunnet i, eller utledet av, autoritative kilder innenfor det reviderte området, for eksempel lovverk og politiske vedtak.

Kriteriene i dette forvaltningsrevisjonsprosjektet er i første rekke utledet fra lov og forskrift om offentlige anskaffelser og kommunens politiske og administrative vedtak omkring føringer på innkjøpsområdet.

1.3.1 Kilder til kriterier

Hovedkriteriene i denne undersøkelsen er utledet fra:

- Lov om offentlige anskaffelser (anskaffelsesloven) av 2016
- Forskrift om offentlige anskaffelser (anskaffe
- lsesforskriften) av 2016

1.3.2 Utledning av kriterier

Tabell 1: Koblingsskjema revisjonskriterier

Problemstilling	Revisjonskriterier	Kilder til revisjonskriterier	Databehov
<i>Følger Båtsfjord kommune lov og forskrift om offentlige anskaffelser ved kjøp av varer og tjenester, og ved tildeling av bygge- og anleggskontrakter?</i>	Det skal benyttes anskaffelsesprosedyre i samsvar med regelverk	LOA § 4 FOA 8-3, 13-1	Kommunens innkjøpsrutiner Kommunens innkjøpsavtaler Et utvalg av kommunens vare- og tjenestekontrakter
	Konkurransen skal kunngjøres i samsvar med regelverket	FOA §§ 8-17 – 8-20 FOA §§ 21-1 – 21-6	
	Konkurranses grunnlaget skal være i samsvar med forskriftens krav	FOA §§ 8-4, 14-1 – 14-3	
	Bruken av kvalifikasjonskrav skal være i henhold til regelverket	FOA §§ 8-7, 16-1	
	Tildelingskriterier skal være i henhold til regelverket	FOA §§ 8-11, 18-1	
	Tidsfrister skal være i henhold til regelverket	FOA §§ 8-14 – 8-16, 20-1 – 20-7	
	Anbudskonkurransen skal avsluttes i henhold til regelverket	FOA §§ 10-1 – 10-4, 25-1 – 25-4	
Protokollføringen skal være i henhold til regelverket	FOA §§ 7,1, 10-5, 25-5		

Lov¹ og forskrift² om offentlige anskaffelser gjelder når Båtsfjord kommune skal kjøpe varer, tjenester og bygge- og anleggsarbeider. Anskaffelsesregelverket skal bidra til at det offentlige velger sine leverandører på en måte som sikrer mest mulig effektiv ressursbruk, samtidig som leverandørene likebehandles. Regelverket skal videre bidra til at det offentlige opptrer med stor integritet slik at allmennheten har tillit til at offentlige anskaffelser skjer på en samfunnstjenlig måte.

Forskrift om offentlige anskaffelser angir hvordan offentlige oppdragsgivere skal gjøre innkjøp. Forskriften er delt inn i ulike deler, og det vil være anskaffelsens art og verdi som avgjør hvilken del av forskriften som gjelder for den enkelte anskaffelse, jfr FOA § 5-1.

¹ Lov om offentlige anskaffelser (anskaffelsesloven) av 2016

² Forskrift om offentlige anskaffelser (anskaffelsesforskriften) av 2016

Anskaffelsens art og verdi vil derfor danne grunnlaget for hvilke revisjonskriterier den enkelte anskaffelse i denne undersøkelsen er vurdert opp mot. Dette innebærer at ikke alle utledede revisjonskriterier har relevans for samtlige undersøkte anskaffelser. Videre vil kommunens gjennomføring av anskaffelsen og revisors funn, beskrevet i kapittel 4 avgjøre hvilke revisjonskriterier det er relevant å vurdere kommunens praksis opp mot.

I anskaffelsesforskriften er det i utgangspunktet tre typer terskelverdier som gjør seg gjeldende. Den første er terskelverdien for når forskriften kommer til anvendelse. Denne er på 100 000 kroner eksklusive mva. Anskaffelser under denne terskelverdien er unntatt fra både anskaffelsesloven og anskaffelsesforskriften.

Den andre typen terskelverdi er den nasjonale terskelverdien på 1,1 millioner kroner eksklusive mva.³ Anskaffelser med en verdi som er lik eller overstiger denne verdien må i all hovedsak følge del II i forskriften.

Den tredje typen terskelverdi er EØS-terskelverdiene. Det er flere ulike EØS-terskelverdier i forskriften for ulike typer anskaffelser.

Anskaffelser med anslått verdi under 100 000 kroner ekskl. mva. er unntatt fra anskaffelsesregelverket, jfr FOA § 1-1. Men også for disse anskaffelsene bør oppdragsgiver se hen til og opptre i henhold til de grunnleggende prinsippene, samt ha gode interne rutiner og god økonomistyring som ivaretar dette. Forskriftens bestemmelser innebærer at oppdragsgiver må beregne anskaffelsens verdi, for å kunne vurdere om denne faller innunder regelverket for offentlige anskaffelser.

Forskrift om offentlige anskaffelser inneholder også enkelte bestemmelser som gjør unntak fra hovedreglene, men regelverkets unntaksbestemmelser skal tolkes restriktivt og oppdragsgiver har bevisbyrden for at vilkår for unntak er oppfylt. Dersom kommunen har gjort bruk av unntaksbestemmelsene vil revisjonen legge vekt på om kommunen skriftlig har dokumentert hvorvidt det var hjemmel for å gjøre unntak fra lovens hovedregel, jfr. regelverkets krav om etterprøvnbarhet.

For anskaffelser som omfattes av del I av anskaffelsesforskriften foreligger det få eksplisitte krav til hvordan oppdragsgiver skal foreta en anskaffelse. Blant annet er det ikke krav om kunngjøring og oppdragsgiver har derfor stor fleksibilitet med hensyn til hvordan konkurransen gjennomføres. Men de grunnleggende kravene til konkurranse, likebehandling, forutsigbarhet, gjennomsiktighet og etterprøvnbarhet skal allikevel følges.

1.4 Metode

1.4.1 Datainnsamling

Metode er samlebetegnelsen på de framgangsmåtene som benyttes for å samle inn og behandle data som kan gi svar på problemstillingen i en undersøkelse. Framgangsmåten i denne undersøkelsen har vært gjennomgang av lovverk, utplukk fra Båtsfjord kommunes regnskap mht innkjøp for årene 2017 og 2018 og dokumentgjennomgang. Revisjonen har også hatt kommunikasjon med Båtsfjord kommune via epost.

³ Terskelverdi ble endret fra 1,1 millioner kroner eksklusive mva til 1,3 millioner kroner eksklusive mva fra 6.4.2018

En nærmere redegjørelse for metode, framgangsmåte og kvalitetssikring framgår av rapportens vedlegg 2.

1.4.2 Avgrensning

Anskaffelsene som er undersøkt anses ikke å være representativt for alle anskaffelser gjort i Båtsfjord kommune, og våre konklusjoner omfatter derfor kun de kontrollerte anskaffelsene.

1.4.3 Dataenes gyldighet og pålitelighet

Revisor må innhente data i tilstrekkelig omfang til å kunne gjøre vurderinger og svare på problemstillingen(e) i undersøkelsen.⁴ Eksempler på metoder som kan benyttes er intervju, spørreskjema, observasjon, dokumentanalyse, statistiske analyser, regnskapsanalyse og systemanalyse. I den grad det er tjenlig, bør det benyttes flere metoder for innsamling av data (data- og metodetrianglering). Dataenes gyldighet handler om hvorvidt revisjonen har samlet inn datamateriale som utgjør et relevant og tilstrekkelig grunnlag for å vurdere den reviderte virksomheten opp mot revisjonskriteriene i problemstillingen. Den informasjon og dokumentasjon revisjonen har mottatt og gjennomgått anses å være dekkende for de forhold som revisor har søkt å kartlegge og beskrive.

For å belyse problemstillingen har revisjonen foretatt utplukk av anskaffelser fra Båtsfjord kommunes regnskap. Det har videre vært epostkorrespondanse mellom revisjonen og kontaktperson samt at det er gitt supplerende opplysninger fra rådmannen i Båtsfjord kommune pr epost. Revisjonens ferdigstilling av forvaltningsrevisjonen er forsinket som følge av manglende oppfølging fra Båtsfjord kommunes side når det gjelder oversendelse av dokumentasjon og informasjon knyttet til etterspurte anskaffelser. Kontrollutvalget har vært orientert om bakgrunnen for forsinkelsen under gjennomføringen av denne forvaltningsrevisjonen.

Med pålitelige data menes at dataene skal være mest mulig presise og nøyaktige. Vår vurdering er at metodebruk og kildetilfang har gitt et tilstrekkelig grunnlag for å besvare prosjektets formål og de problemstillinger som ble vedtatt av kontrollutvalget. Revisjonen har ikke gjennomført intervju, da epostkorrespondanse etter vår vurdering har vært tilstrekkelig til å belyse kommunens håndtering av anskaffelsene som omfattes av denne undersøkelsen.

Alle innsamlede data er gruppert etter revisjonskriteriene. Eventuelle regnskapsdata og materiale fra ekstern rapportering som er benyttet avgrenses til offisielle, avlagte tall og data. Dataenes pålitelighet sikres gjennom intern kvalitetssikring, ved verifisering av faktaopplysninger i rapporten og ved at undersøkte områder søkes belyst med data fra flere kilder. Se også vedlegg 3 metode og gjennomføring.

⁴ RSK 001 Standard for forvaltningsrevisjon, pkt. 17.

2 BAKGRUNNSOPPLYSNINGER

I henhold til anskaffelsesloven § 5 skal oppdragsgiver opptre i samsvar med god forretningsskikk, sikre høy forretningsetisk standard i den interne saksbehandling og sikre at det ikke finner sted forskjellsbehandling mellom leverandører. Videre skal en anskaffelse så langt det er mulig være basert på konkurranse, og oppdragsgiver skal sikre at hensynet til forutberegnelighet, gjennomsiktighet og etterprøvbarhet ivaretas gjennom anskaffelsesprosessen.

Båtsfjord kommune er organisert etter 2-nivå modellen. Rådmannen har i tillegg til ti virksomhetsledere to stabsledere, assisterende rådmann og økonomisjef.

Ifølge opplysninger gitt av kontaktperson i Båtsfjord kommune er det ikke vedtatt egne rutiner for innkjøp i Båtsfjord kommune. Båtsfjord kommune har et økonomireglement som ble vedtatt av kommunestyret i Båtsfjord i sak 23/07 den 20. juni 2007. Dette omhandler i stor grad rutiner for budsjett, og ikke reglement/rutiner for behandling av innkjøp og offentlige anskaffelser. Ifølge økonomireglementet kan rådmannen delegerer fastsettelsen av det detaljerte driftsbudsjettet til budsjettansvarlig for et ansvarsområde, men rådmannen skal allikevel fastsette rammene for det enkelte ansvarsområde, slik det framgår av økonomireglementets pkt. 7.3.⁵

Kjøp av varer og tjenester i henhold til regelverket om offentlige anskaffelser skjer i all hovedsak innen artsgruppen 100-289. Disse artsgruppene inneholder innkjøp av varer og tjenester som inngår i den kommunale tjenesteproduksjon. Tabellen under gir et bilde av bokførte utgifter i drifts og investeringsregnskapet til Båtsfjord kommune innenfor artsgruppen for årene 2017 og 2018.

Driftsregnskapet

Art	Beskrivelse	2018	2017
100-289	Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal tjenesteproduksjon	38 274 975	35 433 235

Investeringsregnskapet

Art	Beskrivelse	2018	2017
100-289	Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal tjenesteproduksjon	8 346 575	9 609 355

⁵ Økonomireglement for Båtsfjord kommune pkt. 7.4, vedtatt av kommunestyret 20. juni 2007.

3 PROBLEMSTILLING

Kontrollutvalget har vedtatt følgende bestilling for denne forvaltningsrevisjonen:

1. Følger Båtsfjord kommune lov og forskrift om offentlige anskaffelser ved kjøp av varer og tjenester og ved tildeling av bygge- og anleggskontrakter?

- a) *Er det benyttet anskaffelsesprosedyre i samsvar med regelverket?*
- b) *Er konkurransen kunngjort i henhold til regelverket?*
- c) *Inneholder konkurransegrunnlaget de opplysninger som forskriften krever?*
- d) *Er bruken av kvalifikasjonskrav i henhold til regelverket?*
- e) *Er bruken av tildelingskriterier i henhold til regelverket?*
- f) *Er tidsfristene i henhold til regelverket?*
- g) *Blir anbudskonkurransen avsluttet i henhold til regelverket?*
- h) *Er protokollføringen i henhold til regelverket?*

2. Kontrollutvalget overlater til revisjonen å utarbeide underproblemstillinger og eventuelle tilleggsproblemstillinger i den utstrekning revisjonen finner det nødvendig.

Problemstillingen for denne undersøkelsen vil være:

Følger Båtsfjord kommune lov og forskrift om offentlige anskaffelser ved kjøp av varer og tjenester og ved tildeling av bygge- og anleggskontrakter?

Anskaffelsenes art og verdi vil være styrende for hvilke av spørsmålene som besvares. Revisjonen legger derfor til grunn at bestillingens punkt a-h ikke nødvendigvis vil være gjeldende for alle anskaffelsene i denne undersøkelsen.

4 FØLGER BÅTSFJORD KOMMUNE LOV OG FORSKRIFT OM OFFENTLIGE ANSKAFFELSER VED KJØP AV VARER OG TJENESTER OG VED TILDELING AV BYGGE- OG ANLEGGSKONTRAKTER?

Utvelgelse av anskaffelser

Revisjonen har gjort et utplukk av 13 anskaffelser bokført i Båtsfjord kommunes regnskap i perioden 2017-2018.

- Advokat Hegg & Co (2017)
- Aon Norway AS (2017)
- Båtsfjord Mur Betong AS (2017)
- Nordskogen Vaskeri Okuneva (2017)
- Eplehuset Norge AS (2017)
- Båtsfjord Bedriftshelsetjeneste AS (2018)
- Normatic AS (2018)
- Norsk Medisinaldepot AS (Vitus Apotek Vardø) (2018)
- Aon Norway AS (2018)
- Båtsfjord Bilsenter AS (2018)
- Norskogen Vaskeri Okuneva (2018)
- Bygg og Industriservice AS (2018)
- Activepeople AS (2018)

Anskaffelsene er mellom 100 000 kroner og 1,3 millioner kroner og underproblemstillingene vil besvares i den utstrekning de er relevante for den anskaffelsen som undersøkes.

Anskaffelsenes art og verdi vil derfor danne grunnlaget for hvilke revisjonskriterier disse skal måles opp mot. På bakgrunn av dette måles anskaffelsene opp mot følgende revisjonskriterier:

- Det skal benyttes anskaffelsesprosedyre i samsvar med regelverk
- Protokollføringen skal være i henhold til regelverket

4.1 Advokat Hegg & Co (2017)

4.1.1 Anskaffelsen

Ut fra kommunens regnskap for 2017 går det fram at Båtsfjord kommune har foretatt innkjøp, bokført i driftsregnskapet på konto 127040 *Juridisk bistand*, med kr 560 305,- fra Advokat Hegg & Co.

For dette innkjøpet kommer forskriftens del I til anvendelse.

4.1.2 Konkurransen

Data:

Vi har fått tilbakemelding fra Båtsfjord kommune at anskaffelsene ikke har vært gjenstand for konkurranse. Det framgår ikke av opplysningene som revisjonen har mottatt fra Båtsfjord kommune om kjøp av juridisk bistand kan komme innunder forskriftens unntaksbestemmelse. Innkjøpene som er omfattet av denne undersøkelsen gjelder juridisk bistand og bokføringen viser at det er foretatt bokføring på funksjon 244 som gjelder barneverntjeneste.

Vurdering:

Oppdragsgiveren skal opptre i samsvar med det grunnleggende prinsippet om konkurranse, likebehandling, forutberegnelighet, etterprøvbarhet og forholdsmessighet.⁶

De grunnleggende prinsippene gjelder for alle anskaffelser over 100 000 kroner ekskl. mva. der lov om offentlige anskaffelser kommer til anvendelser, jf anskaffelsesloven § 2.⁷

Hovedregelen er at konkurranse skal avholdes. Det gjelder alle anskaffelser som er omfattet av lov og forskrift; både over og under terskelverdiene.⁸

For kontrakter av verdi mellom 100 000 kroner og 1,1 mill kroner ekskl. mva (uansett hvem som anskaffer og hva som kjøpes) kreves det ingen spesiell anskaffelsesprosedyre, men grunnleggende prinsipper i FOA kapittel 7 må følges.

Enkelte konsulenttjenester er unntatt regelverket for offentlige anskaffelser. Dette gjelder blant annet visse juridiske og finansielle tjenester, slik at anskaffelsesloven og forskriften ikke gjelder for alle typer kontrakter. Det framgår av forskrift om offentlige anskaffelser § 2-4, bokstav d) at anskaffelsesloven og forskriften ikke gjelder for kontrakter om:

«d) følgende juridiske tjenester:

1. *representasjon ved advokat i tvistesaker for nasjonale eller internasjonale domstoler, nemnder, offentlige myndigheter eller institusjoner, eller ved nasjonal eller internasjonal voldgift eller mekling*
2. *juridisk rådgivning ved advokat til forberedelse av en sak som nevnt i nr. 1 eller der det er klar sannsynlighetsovervekt for at spørsmålene rådgivningen gjelder, vil bli gjenstand for en slik sak*
3. *notarialforretninger*
4. *tjenester som blir utført av en formuesforvalter, verge eller annen person som er oppnevnt av en domstol eller nemnd eller ved lov til å utføre bestemte oppgaver under tilsyn fra en domstol eller nemnd»*

⁶ Lov om offentlige anskaffelser (anskaffelsesloven) § 4

⁷ Veileder til reglene om offentlige anskaffelser s. 55

⁸ Veileder til reglene om offentlige anskaffelser s. 56

Det framgår ikke av opplysningene som revisjonen har mottatt fra Båtsfjord kommune om kjøp av juridisk bistand kan komme innunder forskriftens unntaksbestemmelse. Vår vurdering er at det derfor kan knytte seg noe usikkerhet til om anskaffelsen gjelder tjenester som er unntatt fra forskriften. Det foreligger ikke dokumentasjon som viser at det er foretatt en vurdering av dette fra kommunens side. Ifølge svar fra Båtsfjord kommune har ikke disse anskaffelsen av juridisk bistand fra Advokat Hegg & Co vært gjenstand for konkurranse, og vi anser derfor dette å være brudd på hovedregelen om at konkurranse skal avholdes.

4.1.3 Protokollføring

Data:

Vi har fått tilbakemelding fra Båtsfjord kommune om at det ikke foreligger protokoll i tilknytning til denne anskaffelsen, det foreligger heller ikke opplysninger om at vesentlige forhold ved anskaffelsen er nedtegnet i andre dokumenter..

Vurdering:

Forskriften del I gir ikke detaljerte føringer for hvordan protokollplikten oppfylles. Det stilles ikke krav til at protokollen skal ha en spesiell form, og en mindre anskaffelse med en verdi like over 100 000 kroner vil kreve en enklere protokollføring enn en anskaffelse med en verdi som er tett opp til 1,1 millioner kroner.⁹

Ifølge svar fra Båtsfjord kommune foreligger det ikke anskaffelsesprotokoll, Vår vurdering er at dette er et brudd på kommunens plikt til å nedtegne eller samle vesentlige forhold for gjennomføringen av anskaffelsen i en protokoll.

4.2 Aon Norway AS (2017)

4.2.1 Anskaffelsen

Ut fra kommunens regnskap framgår det at det er foretatt et innkjøp fra Aon Norway AS, faktura nr 00149761, kr 141 964,-. Fakturadato er 23.01.2017, og faktura er bokført i driftsregnskapet på konto *127001 Meglerhonorar* i kommunens regnskap for 2017.

For dette innkjøpet kommer forskriftens del I til anvendelse.

4.2.2 Konkurransen

Data:

Vi har fått tilbakemelding fra Båtsfjord kommune om at dette er en gammel avtale og det har ikke har vært gjennomført konkurranse ved anskaffelsen.

Vurdering:

Oppdragsgiveren skal opptre i samsvar med det grunnleggende prinsippet om konkurranse, likebehandling, forutberegnelighet, etterprøvbarhet og forholdsmessighet.¹⁰

⁹ Veileder til reglene om offentlige anskaffelser s. 65

¹⁰ Lov om offentlige anskaffelser (anskaffelsesloven) § 4

De grunnleggende prinsippene gjelder for alle anskaffelser over 100 000 kroner ekskl. mva. der lov om offentlige anskaffelser kommer til anvendelse, jf anskaffelsesloven § 2.¹¹

Hovedregelen er at konkurranse skal avholdes. Det gjelder alle anskaffelser som er omfattet av lov og forskrift; både over og under terskelverdiene.¹²

For kontrakter av verdi mellom 100 000 kroner og 1,3 mill kroner¹³ ekskl. mva (uansett hvem som anskaffer og hva som kjøpes) kreves det ingen spesiell anskaffelsesprosedyre, men grunnleggende prinsipper i FOA kapittel 7 må følges.

Ifølge svar fra Båtsfjord kommune har ikke anskaffelsen vært gjenstand for konkurranse, vi anser derfor dette å være brudd på hovedregelen om at konkurranse skal avholdes. Gamle avtaler bør etter revisjonens vurdering gjennomgå slik at anskaffelsene tilfredsstillers forskriftens krav til at det blir gjenstand for konkurranse.

4.2.3 Protokollføring

Data:

Vi har fått tilbakemelding fra Båtsfjord kommune om at dette er en gammel avtale og det foreligger ikke protokoll i tilknytning til denne anskaffelsen.

Vurdering:

Forskriften del I gir ikke detaljerte føringer for hvordan protokollplikten oppfylles. Det stilles ikke krav til at protokollen skal ha en spesiell form og en mindre anskaffelse med en verdi like over 100 000 kroner vil kreve en enklere protokollføring enn en anskaffelse med en verdi som er tett opp til 1, 3 millioner kroner.¹⁴

4.3 Båtsfjord Mur & Betong AS (2017)

4.3.1 Anskaffelsen

Ut fra kommunens regnskap framgår det at det er foretatt et innkjøp av tjenester som gjelder vedlikehold bygninger/anlegg fra Båtsfjord Mur & Betong AS. Ifølge opplysninger fra kommunen gjelder dette en forsikrings sak. Beløpet er på kr 131 124,- og er bokført i kommunens regnskap under konto *123000 Tjenester vedr. vedlikehold bygninger/anlegg*.

For dette innkjøpet kommer forskriftens del I til anvendelse.

4.3.2 Konkurransen

Data:

Vi har fått tilbakemelding fra Båtsfjord kommune om at dette gjelder en forsikrings sak og at det har ikke vært gjennomført konkurranse ved anskaffelsen.

¹¹ Veileder til reglene om offentlige anskaffelser s. 55

¹² Veileder til reglene om offentlige anskaffelser s. 56

¹³ Terskelverdi ble oppjustert i april 2018 fra 1,1 mill kr til 1,3 mill kr

¹⁴ Veileder til reglene om offentlige anskaffelser s. 65

Vurdering:

Oppdragsgiveren skal opptre i samsvar med de grunnleggende prinsipper om konkurranse, likebehandling, forutberegnelighet, etterprøvbarhet og forholdsmessighet.¹⁵

De grunnleggende prinsippene gjelder for alle anskaffelser over 100 000 kroner ekskl. mva. der lov om offentlige anskaffelser kommer til anvendelse, jf. anskaffelsesloven § 2.¹⁶

Hovedregelen er at konkurranse skal avholdes. Det gjelder alle anskaffelser som er omfattet av lov og forskrift; både over og under terskelverdiene.¹⁷

For kontrakter av verdi mellom 100 000 kroner og 1,1 mill kroner ekskl. mva (uansett hvem som anskaffer og hva som kjøpes) kreves det ingen spesiell anskaffelsesprosedyre, men grunnleggende prinsipper i FOA kapittel 7 må følges.

Ifølge svar fra Båtsfjord kommune har ikke anskaffelsen vært gjenstand for konkurranse, og revisjonen anser derfor dette å være brudd på hovedregelen om at konkurranse skal avholdes selv om dette ifølge kommunen er en forsikrings sak.

4.3.3 Protokollføring

Data:

Vi har fått tilbakemelding fra Båtsfjord kommune om at det ikke foreligger protokoll i tilknytning til denne anskaffelsen, det foreligger heller ikke opplysninger om vesentlige forhold ved anskaffelsen er nedtegnet i andre dokumenter.

Vurdering:

Forskriften del I gir ikke detaljerte føringer for hvordan protokollplikten oppfylles. Det stilles ikke krav til at protokollen skal ha en spesiell form og en mindre anskaffelse med en verdi like over 100 000 kroner vil kreve en enklere protokollføring enn en anskaffelse med en verdi som er tett opp til 1,1 millioner kroner.¹⁸

Ifølge svar fra Båtsfjord kommune foreligger det ikke anskaffelsesprotokoll. Vår vurdering er at dette er et brudd på kommunens plikt til å nedtegne eller samle vesentlige forhold for gjennomføringen av anskaffelsen i en protokoll.

4.4 Nordskogen Vaskeri Okuneva (2017)

4.4.1 Anskaffelsen

I Båtsfjord kommunes regnskap for 2017 er det i driftsregnskapet på konto *126000 Kjøp av renholdstjenester* bokført anskaffelser fra Nordskogen Vaskeri Okuneva med kr 549 378,-.

For dette innkjøpet kommer forskriftens del I til anvendelse.

¹⁵ Lov om offentlige anskaffelser (anskaffelsesloven) § 4

¹⁶ Veileder til reglene om offentlige anskaffelser s. 55

¹⁷ Veileder til reglene om offentlige anskaffelser s. 56

¹⁸ Veileder til reglene om offentlige anskaffelser s. 65

4.4.2 Konkurransen

Data:

Ved forespørsel om anskaffelsen har vi mottatt opplysning om at anskaffelsen ikke har vært gjenstand for konkurranse.

Vurdering:

Oppdragsgiveren skal opptre i samsvar med det grunnleggende prinsippet om konkurranse, likebehandling, forutberegnelighet, etterprøvnbarhet og forholdsmessighet.¹⁹

De grunnleggende prinsippene gjelder for alle anskaffelser over 100 000 kroner ekskl. mva. der lov om offentlige anskaffelser kommer til anvendelse, jf anskaffelsesloven § 2.²⁰

Hovedregelen er at konkurranse skal avholdes. Det gjelder alle anskaffelser som er omfattet av lov og forskrift; både over og under terskelverdiene.²¹

Hovedregel er at konkurranse skal avholdes, og ut fra revisjonens vurdering har ikke Båtsfjord kommune opptrådt i samsvar med de grunnleggende prinsippene om konkurranse når det gjelder kjøp av renholdstjenester.

4.4.3 Protokollføring

Data:

Vi har fått tilbakemelding fra Båtsfjord kommune om at det ikke foreligger protokoll i tilknytning til denne anskaffelsen, det foreligger heller ikke opplysninger om vesentlige forhold ved anskaffelsen er nedtegnet i andre dokumenter.

Vurdering:

Forskriften del I gir ikke detaljerte føringer for hvordan protokollplikten oppfylles. Det stilles ikke krav til at protokollen skal ha en spesiell form og en mindre anskaffelse med en verdi like over 100 000 kroner vil kreve en enklere protokollføring enn en anskaffelse med en verdi som er tett opp til 1,1 millioner kroner.²²

Revisjonen har mottatt opplysning fra Båtsfjord kommune om at det ikke foreligger protokoll for anskaffelsen av renholdstjenester fra Nordskogen Vaskeri Okuneva. Ifølge svar fra Båtsfjord kommune foreligger det ikke anskaffelsesprotokoll. Vår vurdering er at dette er et brudd på kommunens plikt til å nedtegne eller samle vesentlige forhold for gjennomføringen av anskaffelsen i en protokoll.

¹⁹ Lov om offentlige anskaffelser (anskaffelsesloven) § 4

²⁰ Veileder til reglene om offentlige anskaffelser s. 55

²¹ Veileder til reglene om offentlige anskaffelser s. 56

²² Veileder til reglene om offentlige anskaffelser s. 65

4.5 Eplehuset Norge AS (2017)

4.5.1 Anskaffelsen

Båtsfjord kommune har i regnskapet for 2017 bokført en faktura fra Eplehuset Norge AS, faktura 92071786, fakturadato 07.08.2017. Faktura på kr 203 688,- (ekskl. mva) er bokført i investeringsregnskapet på konto 020002 *Datautstyr og programvare*.

For dette innkjøpet kommer forskriftens del I til anvendelse.

4.5.2 Konkurransen

Data:

Vi har mottatt informasjon fra Båtsfjord kommune om at anskaffelsen ikke har vært gjenstand for konkurranse.

Vurdering:

Oppdragsgiveren skal opptre i samsvar med det grunnleggende prinsippet om konkurranse, likebehandling, forutberegnelighet, etterprøvbarhet og forholdsmessighet.

De grunnleggende prinsippene gjelder for alle anskaffelser over 100 000 kroner ekskl. mva. der lov om offentlige anskaffelser kommer til anvendelser, jf anskaffelsesloven § 2.²³

Hovedregelen er at konkurranse skal avholdes. Det gjelder alle anskaffelser som er omfattet av lov og forskrift; både over og under terskelverdiene.²⁴

Hovedregel er at konkurranse skal avholdes, og ut fra revisjonens vurdering har ikke Båtsfjord kommune opptrådt i samsvar med de grunnleggende prinsippene om konkurranse når det gjelder anskaffelsen fra Eplehuset Norge AS.

4.5.3 Protokollføring

Data:

Vi har mottatt informasjon fra Båtsfjord kommune kom at det ikke foreligger protokoll for anskaffelsen, det foreligger heller ikke opplysninger om vesentlige forhold ved anskaffelsen er nedtegnet i andre dokumenter når det gjelder anskaffelsen fra Eplehuset Norge AS.

Vurdering:

Forskriften del I gir ikke detaljerte føringer for hvordan protokollplikten oppfylles. Det stilles ikke krav til at protokollen skal ha en spesiell form og en mindre anskaffelse med en verdi like over 100 000 kroner vil kreve en enklere protokollføring enn en anskaffelse med en verdi som er tett opp til 1,3 millioner kroner.²⁵

²³ Veileder til reglene om offentlige anskaffelser s. 55

²⁴ Veileder til reglene om offentlige anskaffelser s. 56

²⁵ Veileder til reglene om offentlige anskaffelser s. 65

Ifølge opplysning fra Båtsfjord kommune foreligger det ikke anskaffelsesprotokoll. Vår vurdering er at dette er et brudd på kommunens plikt til å nedtegne eller samle vesentlige forhold for gjennomføringen av anskaffelsen i en protokoll.

4.6 Båtsfjord Bedriftshelsetjeneste AS (2018)

4.6.1 Anskaffelsen

Båtsfjord kommune har i regnskapet for 2018 bokført kjøp av bedriftshelsetjenester fra Båtsfjord Bedriftshelsetjeneste AS med kr 425 289,-. Faktura er bokført i driftsregnskapet på konto 137005 *kjøp av tj. båtsfj.bedr.helsetj.*

For dette innkjøpet kommer forskriftens del I til anvendelse.

4.6.2 Konkurransen

Data:

Vi har mottatt informasjon om at anskaffelsen ikke har vært gjenstand for konkurranse, men har fått opplyst at Båtsfjord kommune er eier av tjenesten. Note til årsregnskapet for 2018 og opplysninger revisjonen har innhentet²⁶ viser at Båtsfjord kommune har en eierandel på 54,6%.

Vurdering:

Revisjonens vurdering er at selv om Båtsfjord kommune har aksjemajoriteten i dette AS`et så regnes ikke dette som et KOSTRA-konsern. Bokføringen på art 370 i kommunens regnskap er ikke i henhold til KOSTRA-rapportering og det skulle vært benyttet art 270 på føringen av kjøp av bedriftshelsetjenester i Båtsfjord kommune. For å benytte art innenfor arter i 3-serien må det være kjøp som erstatter den kommunale egenproduksjonen av de tjenester kommunen er pålagt å levere til kommunens innbyggere. Bedriftshelsetjeneste til kommunens ansatte kan etter revisjonens vurdering ikke anses for å være tjenesteproduksjon ovenfor kommunens innbyggere og forskriftens del I kommer til anvendelse for anskaffelsen.

Hovedregel er da at konkurranse skal avholdes, og ut fra revisjonens vurdering har ikke Båtsfjord kommune opptrådt i samsvar med de grunnleggende prinsippene om konkurranse når det gjelder anskaffelsen fra Båtsfjord Bedriftshelsetjeneste AS.

4.6.3 Protokollføring

Data:

Vi har mottatt informasjon om at det ikke foreligger protokoll for denne anskaffelsen og at Båtsfjord kommune er eier av denne tjenesten. Det foreligger heller ikke opplysninger om vesentlige forhold ved anskaffelsen er nedtegnet i andre dokumenter når det gjelder anskaffelsen fra Båtsfjord Bedriftshelsetjeneste AS.

²⁶ <https://www.regnskapstall.no/informasjon-om-baatsfjord-bedriftshelsetjeneste-as-100235635S1>

Vurdering:

Forskriften del I gir ikke detaljerte føringer for hvordan protokollplikten oppfylles. Det stilles ikke krav til at protokollen skal ha en spesiell form og en mindre anskaffelse med en verdi like over 100 000 kroner vil kreve en enklere protokollføring enn en anskaffelse med en verdi som er tett opp til 1,3 millioner kroner.²⁷

Ifølge opplysning fra Båtsfjord kommune foreligger det ikke anskaffelsesprotokoll. Vår vurdering er at dette er et brudd på kommunens plikt til å nedtegne eller samle vesentlige forhold for gjennomføringen av anskaffelsen i en protokoll.

4.7 Normatic AS (2018)

4.7.1 Anskaffelsen

Båtsfjord kommune har i regnskapet for 2018 bokført kr 145 144,- på konto 124000 *Serviceavtaler teknisk utstyr/anlegg* på leverandør Normatic AS. Revisjonen har bedt om å få tilsendt protokoll, men har kun mottatt en vedlikeholdsavtale mellom Båtsfjord kommune som kunde og Normatic AS som leverandør, samt følgende opplysning: «*Jeg tror at dere i utgangspunktet kan forutsette at vi ikke har verken protokoller eller anskaffelse dokumenter*».

For dette innkjøpet kommer forskriftens del I til anvendelse.

4.7.2 Konkurransen

Data:

Vi har mottatt informasjon fra Båtsfjord kommune om at anskaffelsen har vært gjenstand for konkurranse, men har i etterkant fått tilbakemelding om at vi kan forutsette at kommunen ikke har dokumenter omkring anskaffelsen.

Vurdering:

Oppdragsgiveren skal opptre i samsvar med det grunnleggende prinsippet om konkurranse, likebehandling, forutberegnelighet, etterprøvnbarhet og forholdsmessighet.

De grunnleggende prinsippene gjelder for alle anskaffelser over 100 000 kroner ekskl. mva. der lov om offentlige anskaffelser kommer til anvendelse, jf anskaffelsesloven § 2.²⁸

Hovedregelen er at konkurranse skal avholdes. Det gjelder alle anskaffelser som er omfattet av lov og forskrift; både over og under terskelverdiene.²⁹

Hovedregel er at konkurranse skal avholdes, revisjonen har ikke mottatt dokumentasjon som viser at anskaffelsen har vært gjenstand for anskaffelse og har videre fått opplysning hvor vi bes gå ut fra at det ikke foreligger anskaffelsesdokumenter. Revisjonens vurdering er at Båtsfjord kommune ikke har opptrådt i samsvar med de grunnleggende prinsippene om konkurranse når det gjelder anskaffelsen fra Normatic AS.

²⁷ Veileder til reglene om offentlige anskaffelser s. 65

²⁸ Veileder til reglene om offentlige anskaffelser s. 55

²⁹ Veileder til reglene om offentlige anskaffelser s. 56

4.7.3 Protokollføring

Data:

Vi har mottatt informasjon fra Båtsfjord kommune om at det foreligger protokoll for anskaffelsen, men har i etterkant fått tilbakemelding om at vi kan forutsette at kommunen ikke har protokoll for anskaffelsen.

Vurdering:

Forskriften del I gir ikke detaljerte føringer for hvordan protokollplikten oppfylles. Det stilles ikke krav til at protokollen skal ha en spesiell form og en mindre anskaffelse med en verdi like over 100 000 kroner vil kreve en enklere protokollføring enn en anskaffelse med en verdi som er tett opp til 1,3 millioner kroner.³⁰

Ifølge opplysning fra Båtsfjord kommune ber de revisjonen forutsette at det ikke foreligger anskaffelsesprotokoll. Vår vurdering er at dette er et brudd på kommunens plikt til å nedtegne eller samle vesentlige forhold for gjennomføringen av anskaffelsen i en protokoll.

4.8 Norsk Medisinaldepot AS (Vitus Apotek Vardø) (2018)

4.8.1 Anskaffelsen

Båtsfjord kommune har i regnskapet for 2018 bokført kr 412 307,- på konto *111400 Medikamenter* på leverandør Norsk Medisinaldepot AS (Vitus Apotek Vardø). Ifølge opplysninger gitt av kommunen er dette «*gammel avtale utgått*». Videre følger det av opplysninger gitt av Båtsfjord kommune at det foreligger protokoll for anskaffelsen. Revisjonen har bedt om å få tilsendt protokoll, men har mottatt følgende svar fra Båtsfjord kommune: «*Jeg tror at dere i utgangspunktet kan forutsette at vi ikke har verken protokoller eller anskaffelse dokumenter*».

For dette innkjøpet kommer forskriftens del I til anvendelse.

4.8.2 Konkurransen

Data:

Vi har mottatt informasjon fra Båtsfjord kommune om at anskaffelsen har vært gjenstand for konkurranse, men har i etterkant fått tilbakemelding om at vi kan forutsette at kommunen ikke har dokumenter omkring anskaffelsen.

Vurdering:

Oppdragsgiveren skal opptre i samsvar med det grunnleggende prinsippet om konkurranse, likebehandling, forutberegnelighet, etterprøvnbarhet og forholdsmessighet.

³⁰ Veileder til reglene om offentlige anskaffelser s. 65

De grunnleggende prinsippene gjelder for alle anskaffelser over 100 000 kroner ekskl. mva. der lov om offentlige anskaffelser kommer til anvendelse, jf anskaffelsesloven § 2.³¹

Hovedregelen er at konkurranse skal avholdes. Det gjelder alle anskaffelser som er omfattet av lov og forskrift; både over og under terskelverdiene.³²

Hovedregel er at konkurranse skal avholdes, revisjonen har ikke mottatt dokumentasjon som viser at anskaffelsen har vært gjenstand for anskaffelse og har videre fått opplysning hvor vi bes gå ut fra at det ikke foreligger anskaffelsesdokumenter. Revisjonens vurdering er at Båtsfjord kommune ikke har opptrådt i samsvar med de grunnleggende prinsippene om konkurranse når det gjelder anskaffelsen fra Norsk Medisinaldepot AS (Vitus Apotek Vardø).

4.8.3 Protokollføring

Data:

Vi har mottatt informasjon fra Båtsfjord kommune om at det foreligger protokoll for anskaffelsen, men har i etterkant fått tilbakemelding om at vi kan forutsette at kommunen ikke har protokoll for anskaffelsen.

Vurdering:

Forskriften del I gir ikke detaljerte føringer for hvordan protokollplikten oppfylles. Det stilles ikke krav til at protokollen skal ha en spesiell form og en mindre anskaffelse med en verdi like over 100 000 kroner vil kreve en enklere protokollføring enn en anskaffelse med en verdi som er tett opp til 1,3 millioner kroner.³³

Ifølge opplysning fra Båtsfjord kommune ber de revisjonen forutsette at det ikke foreligger anskaffelsesprotokoll. Revisjonen har ikke fått opplysninger om at vesentlige forhold ved anskaffelsen er nedtegnet i andre dokumenter når det gjelder anskaffelsen fra Norsk Medisinaldepot AS (Vitus Apotek Vardø). Vår vurdering er at dette er et brudd på kommunens plikt til å nedtegne eller samle vesentlige forhold for gjennomføringen av anskaffelsen i en protokoll.

4.9 Aon Norway AS (2018)

4.9.1 Anskaffelsen

Ut fra kommunens regnskap framgår det at det er foretatt et innkjøp fra Aon Norway AS, faktura nr 00157287, kr 144 235,-. Fakturadato er 19.01.2018 og faktura er bokført i driftsregnskapet på konto *127001 Meglerhonorar* i kommunens regnskap for 2018.

For dette innkjøpet kommer forskriftens del I til anvendelse.

4.9.2 Konkurransen

³¹ Veileder til reglene om offentlige anskaffelser s. 55

³² Veileder til reglene om offentlige anskaffelser s. 56

³³ Veileder til reglene om offentlige anskaffelser s. 65

Data:

Vi har fått tilbakemelding fra Båtsfjord kommune om at dette er en gammel avtale og det har ikke har vært gjennomført konkurranse ved anskaffelsen.

Vurdering:

Oppdragsgiveren skal opptre i samsvar med det grunnleggende prinsippet om konkurranse, likebehandling, forutberegnelighet, etterprøvnbarhet og forholdsmessighet.³⁴

De grunnleggende prinsippene gjelder for alle anskaffelser over 100 000 kroner ekskl. mva. der lov om offentlige anskaffelser kommer til anvendelse, jf anskaffelsesloven § 2.³⁵

Hovedregelen er at konkurranse skal avholdes. Det gjelder alle anskaffelser som er omfattet av lov og forskrift; både over og under terskelverdiene.³⁶

For kontrakter av verdi mellom 100 000 kroner og 1,3 mill kroner³⁷ ekskl. mva (uansett hvem som anskaffer og hva som kjøpes) kreves det ingen spesiell anskaffelsesprosedyre, men grunnleggende prinsipper i FOA kapittel 7 må følges.

Ifølge svar fra Båtsfjord kommune har ikke anskaffelsen vært gjenstand for konkurranse, vi anser derfor dette å være brudd på hovedregelen om at konkurranse skal avholdes. Gamle avtaler bør etter revisjonens vurdering gjennomgås slik at anskaffelsene tilfredsstillende forskriftens krav til at det blir gjenstand for konkurranse.

4.9.3 Protokollføring

Data:

Vi har fått tilbakemelding fra Båtsfjord kommune om at dette er en gammel avtale og det foreligger ikke protokoll i tilknytning til denne anskaffelsen. Revisjonen har ikke fått opplysninger om vesentlige forhold ved anskaffelsen er nedtegnet i andre dokumenter når det gjelder anskaffelsen fra Aon Norway AS.

Vurdering:

Forskriften del I gir ikke detaljerte føringer for hvordan protokollplikten oppfylles. Det stilles ikke krav til at protokollen skal ha en spesiell form og en mindre anskaffelse med en verdi like over 100 000 kroner vil kreve en enklere protokollføring enn en anskaffelse med en verdi som er tett opp til 1,3 millioner kroner.³⁸

Ifølge opplysning fra Båtsfjord kommune ber de revisjonen gå ut ifra at det ikke foreligger anskaffelsesprotokoll. Vår vurdering er at dette er et brudd på kommunens plikt til å nedtegne eller samle vesentlige forhold for gjennomføringen av anskaffelsen i en protokoll.

³⁴ Lov om offentlige anskaffelser (anskaffelsesloven) § 4

³⁵ Veileder til reglene om offentlige anskaffelser s. 55

³⁶ Veileder til reglene om offentlige anskaffelser s. 56

³⁷ Terskelverdi ble oppjustert i april 2018 fra 1,1 mill kr til 1,3 mill kr

³⁸ Veileder til reglene om offentlige anskaffelser s. 65

4.10 Båtsfjord Bilsenter AS (2018)

4.10.1 Anskaffelsen

Båtsfjord kommune har i investeringsregnskapet for 2018 bokført kr 162 731,- på konto 021001 *Kjøp av transportmidler*. Beløpet gjelder faktura 34432 fra Båtsfjord Bilsenter AS og gjelder ifølge opplysninger fra kommune overtakelse etter leieavtale.

4.10.2 Konkurransen

Data:

Vi har mottatt informasjon fra Båtsfjord kommune om at anskaffelsen ikke har vært gjenstand for konkurranse og at den gjelder overtakelse etter leieavtale.

Vurdering:

Oppdragsgiveren skal opptre i samsvar med det grunnleggende prinsippet om konkurranse, likebehandling, forutberegnelighet, etterprøvbarhet og forholdsmessighet.

De grunnleggende prinsippene gjelder for alle anskaffelser over 100 000 kroner ekskl. mva. der lov om offentlige anskaffelser kommer til anvendelse, jf anskaffelsesloven § 2.³⁹

Hovedregelen er at konkurranse skal avholdes. Det gjelder alle anskaffelser som er omfattet av lov og forskrift; både over og under terskelverdiene.⁴⁰

Hovedregel er at konkurranse skal avholdes. Anskaffelsen gjelder ifølge opplysninger fra kommunen overtakelse etter leieavtale. Når en legger til grunn at hele leieavtalens verdi skal være gjenstand for konkurranse, vil anskaffelsesbeløpet være høyere, men sannsynligvis ikke over terskelverdien på 1,3 mill. Revisjonens vurdering er at Båtsfjord kommune ikke har opptrådt i samsvar med de grunnleggende prinsippene om konkurranse når det gjelder anskaffelsen fra Båtsfjord Bilsenter AS.

4.10.3 Protokollføring

Data:

Vi har fått tilbakemelding fra Båtsfjord kommune om at det ikke foreligger protokoll i tilknytning til denne anskaffelsen. Ifølge opplysninger fra Båtsfjord kommune gjelder dette overtakelse etter leieavtale. Det er ikke oppgitt hva leieberegningssgrunnet har vært.

Vurdering:

Forskriften del I gir ikke detaljerte føringer for hvordan protokollplikten oppfylles. Det stilles ikke krav til at protokollen skal ha en spesiell form og en mindre anskaffelse med en verdi like over 100 000 kroner vil kreve en enklere protokollføring enn en anskaffelse med en verdi som er tett opp til 1, 3 millioner kroner.⁴¹

³⁹ Veileder til reglene om offentlige anskaffelser s. 55

⁴⁰ Veileder til reglene om offentlige anskaffelser s. 56

⁴¹ Veileder til reglene om offentlige anskaffelser s. 65

Vi legger til grunn at leieberegningsgrunnlaget og overtakelsen ikke har vært høyere enn at bestemmelsene i forskriftens del I kommer til anvendelse.

Ut fra svar fra Båtsfjord kommune foreligger det ikke anskaffelsesprotokoll, det foreligger heller ikke opplysninger om vesentlige forhold ved anskaffelsen er nedtegnet i andre dokumenter. Vår vurdering er at dette er et brudd på kommunens plikt til å nedtegne eller samle vesentlige forhold for gjennomføringen av anskaffelsen i en protokoll.

4.11 Nordskogen Vaskeri Okuneva (2018)

4.11.1 Anskaffelsen

I Båtsfjord kommunes regnskap for 2018 er det i driftsregnskapet på konto *126000 Kjøp av renholdstjenester* bokført anskaffelser fra Nordskogen Vaskeri Okuneva med kr 510 997,-.

For dette innkjøpet kommer forskriftens del I til anvendelse.

4.11.2 Konkurransen

Data:

Ved forespørsel om anskaffelsen har vi mottatt opplysning om at det anskaffelsen ikke har vært gjenstand for konkurranse.

Vurdering:

Oppdragsgiveren skal opptre i samsvar med det grunnleggende prinsippet om konkurranse, likebehandling, forutberegnelighet, etterprøvnbarhet og forholdsmessighet.⁴²

De grunnleggende prinsippene gjelder for alle anskaffelser over 100 000 kroner ekskl. mva. der lov om offentlige anskaffelser kommer til anvendelse, jf anskaffelsesloven § 2.⁴³

Hovedregelen er at konkurranse skal avholdes. Det gjelder alle anskaffelser som er omfattet av lov og forskrift; både over og under terskelverdiene.⁴⁴

Hovedregel er at konkurranse skal avholdes, og ut fra revisjonens vurdering har ikke Båtsfjord kommune opptrådt i samsvar med de grunnleggende prinsippene om konkurranse når det gjelder kjøp av renholdstjenester.

4.11.3 Protokollføring

Data:

Vi har fått tilbakemelding fra Båtsfjord kommune om at det ikke foreligger protokoll i tilknytning til denne anskaffelsen, det foreligger heller ikke opplysninger om vesentlige forhold ved anskaffelsen er nedtegnet i andre dokumenter.

⁴² Lov om offentlige anskaffelser (anskaffelsesloven) § 4

⁴³ Veileder til reglene om offentlige anskaffelser s. 55

⁴⁴ Veileder til reglene om offentlige anskaffelser s. 56

Vurdering:

Forskriften del I gir ikke detaljerte føringer for hvordan protokollplikten oppfylles. Det stilles ikke krav til at protokollen skal ha en spesiell form og en mindre anskaffelse med en verdi like over 100 000 kroner vil kreve en enklere protokollføring enn en anskaffelse med en verdi som er tett opp til 1,3 millioner kroner.⁴⁵

Revisjonen har mottatt opplysning fra Båtsfjord kommune om at det ikke foreligger protokoll for anskaffelsen av renholdstjenester fra Nordskogen Vaskeri Okuneva. Ifølge svar fra Båtsfjord kommune foreligger det ikke anskaffelsesprotokoll. Vår vurdering er at dette er et brudd på kommunens plikt til å nedtegne eller samle vesentlige forhold for gjennomføringen av anskaffelsen i en protokoll.

4.12 Bygg og Industriservice AS (2018)

4.12.1 Anskaffelsen

Ut fra kommunens regnskap framgår det at det er foretatt et innkjøp av tjenester som gjelder vedlikehold bygninger/anlegg fra Bygg og Industriservice AS. Ifølge opplysninger fra kommunen gjelder dette en forsikringssak. Beløpet er på kr 215 055,- og er bokført i kommunes regnskap under konto *123000 Tjenester vedr. vedlikehold bygninger/anlegg*. For dette innkjøpet kommer forskriftens del I til anvendelse.

4.12.2 Konkurransen

Data:

Vi har fått tilbakemelding fra Båtsfjord kommune om at dette gjelder en forsikringssak og det foreligger ikke opplysninger om at det har vært gjennomført konkurranse ved anskaffelsen.

Vurdering:

Oppdragsgiveren skal opptre i samsvar med de grunnleggende prinsipper om konkurranse, likebehandling, forutberegnelighet, etterprøvbarhet og forholdsmessighet.⁴⁶

De grunnleggende prinsippene gjelder for alle anskaffelser over 100 000 kroner ekskl. mva. der lov om offentlige anskaffelser kommer til anvendelse, jf. anskaffelsesloven § 2.⁴⁷

Hovedregelen er at konkurranse skal avholdes. Det gjelder alle anskaffelser som er omfattet av lov og forskrift; både over og under terskelverdiene.⁴⁸

For kontrakter av verdi mellom 100 000 kroner og 1,1 mill kroner ekskl. mva (uansett hvem som anskaffer og hva som kjøpes) kreves det ingen spesiell anskaffelsesprosedyre, men grunnleggende prinsipper i FOA kapittel 7 må følges.

Det foreligger ikke opplysninger fra Båtsfjord kommune om anskaffelsen har vært gjenstand for konkurranse, kun at dette er en forsikringssak. Ut fra dette har vi ikke grunnlag for å

⁴⁵ Veileder til reglene om offentlige anskaffelser s. 65

⁴⁶ Lov om offentlige anskaffelser (anskaffelsesloven) § 4

⁴⁷ Veileder til reglene om offentlige anskaffelser s. 55

⁴⁸ Veileder til reglene om offentlige anskaffelser s. 56

vurdere om de grunnleggende prinsippene om konkurranse når det gjelder anskaffelsen er overhold.

4.12.3 Protokollføring

Data:

Vi har fått tilbakemelding fra Båtsfjord kommune om at det ikke foreligger protokoll i tilknytning til denne anskaffelsen, det foreligger heller ikke opplysninger om vesentlige forhold ved anskaffelsen er nedtegnet i andre dokumenter.

Vurdering:

Forskriften del I gir ikke detaljerte føringer for hvordan protokollplikten oppfylles. Det stilles ikke krav til at protokollen skal ha en spesiell form og en mindre anskaffelse med en verdi like over 100 000 kroner vil kreve en enklere protokollføring enn en anskaffelse med en verdi som er tett opp til 1,1 millioner kroner.⁴⁹

Ifølge svar fra Båtsfjord kommune foreligger det ikke anskaffelsesprotokoll. Vår vurdering er at dette er et brudd på kommunens plikt til å nedtegne eller samle vesentlige forhold for gjennomføringen av anskaffelsen i en protokoll.

4.13 Activepeople AS (2018)

4.13.1 Anskaffelsen

Båtsfjord kommune har i regnskapet for 2018 bokført kjøp fra leverandøren Activepeople AS, på totalt kr 158 415,-. Fakturaene knyttet til transaksjonene med leverandøren er bokført i driftsregnskapet på kontoene *114000 Annonser*, *127000 Konsulentonorar* og *117000 Reiseutgifter*.

For dette innkjøpet kommer forskriftens del I til anvendelse.

4.13.2 Konkurransen

Data:

Vi har mottatt informasjon fra Båtsfjord kommune om at anskaffelsen ikke har vært gjenstand for konkurranse og ifølge kommunen «direkte innkjøp av tjeneste Adm. styre vedtak».

Vurdering:

Oppdragsgiveren skal opptre i samsvar med det grunnleggende prinsippet om konkurranse, likebehandling, forutberegnelighet, etterprøvbarhet og forholdsmessighet.

De grunnleggende prinsippene gjelder for alle anskaffelser over 100 000 kroner ekskl. mva. der lov om offentlige anskaffelser kommer til anvendelse, jf anskaffelsesloven § 2.⁵⁰

⁴⁹ Veileder til reglene om offentlige anskaffelser s. 65

⁵⁰ Veileder til reglene om offentlige anskaffelser s. 55

Hovedregelen er at konkurranse skal avholdes. Det gjelder alle anskaffelser som er omfattet av lov og forskrift; både over og under terskelverdiene.⁵¹

Hovedregel er at konkurranse skal avholdes. Ifølge opplysninger fra Båtsfjord kommune er dette en direkte anskaffelse, Ut fra revisjonens vurdering har ikke Båtsfjord kommune opptrådt i samsvar med de grunnleggende prinsippene om konkurranse når det gjelder innkjøpene fra Activepeople AS.

4.13.3 Protokollføring

Data:

Vi har mottatt informasjon fra Båtsfjord kommune om at det ikke foreligger protokoll for anskaffelsen, det foreligger heller ikke opplysninger om vesentlige forhold ved anskaffelsen er nedtegnet i andre dokumenter når det gjelder anskaffelsen fra Activepeople AS.

Vurdering:

Forskriften del I gir ikke detaljerte føringer for hvordan protokollplikten oppfylles. Det stilles ikke krav til at protokollen skal ha en spesiell form og en mindre anskaffelse med en verdi like over 100 000 kroner vil kreve en enklere protokollføring enn en anskaffelse med en verdi som er tett opp til 1,3 millioner kroner.⁵²

Ifølge opplysning fra Båtsfjord kommune foreligger det ikke anskaffelsesprotokoll. Vår vurdering er at dette er et brudd på kommunens plikt til å nedtegne eller samle vesentlige forhold for gjennomføringen av anskaffelsen i en protokoll.

⁵¹ Veileder til reglene om offentlige anskaffelser s. 56

⁵² Veileder til reglene om offentlige anskaffelser s. 65

5 SAMLET VURDERING OG KONKLUSJON

5.1 Problemstilling

Revisjonen har i dette forvaltningsrevisjonsprosjektet undersøkt følgende problemstilling:

Følger Båtsfjord kommune lov og forskrift om offentlige anskaffelser ved kjøp av varer og tjenester og ved tildeling av bygge- og anleggskontrakter?

5.2 Samlet vurdering

Denne undersøkelsen omfatter anskaffelser som på bakgrunn av art og verdi er omfattet av anskaffelsesforskriftens del I. Som følge av dette vil ikke anskaffelsene i denne undersøkelsen blir vurdert opp mot bokstav *b-g* i kontrollutvalgets vedtak da ingen av de kontrollerte anskaffelsene er av en slik art og verdi at de kommer innunder disse bestemmelsene. For anskaffelser omfattet av forskriftens del I foreligger det få krav til hvordan oppdragsgiver skal foreta en anskaffelse i disse tilfellene. Det vil blant annet ikke være krav om kunngjøring. Båtsfjord kommune har som følge av dette hatt et stort handlingsrom og fleksibilitet til å organisere konkurransen på den måte som de finner mest hensiktsmessig. Regelverket stiller heller ikke eksplisitte krav til utforming av protokoll for anskaffelser innenfor denne terskelverdien, men de grunnleggende kravene til konkurranse, likebehandling, forutsigbarhet, gjennomsiktighet og etterprøvnbarhet skal allikevel følges.

Undersøkelsen viser at kommunen ikke har fulgt regelverket når det gjelder prinsippet om konkurranse. Kravet til hvordan kommunen skal foreta konkurranse stiger også proporsjonalt med anskaffelsens verdi. Dette innebærer at anskaffelser til en verdi opp mot 1,3 millioner kroner vil ha et strengere krav til anskaffelsesprosessen enn en anskaffelse ned mot 100 000 kroner. Dette tilsier at flere leverandører bør inviteres inn i en konkurranse der anskaffelsen er opp mot 1,3 millioner kroner enn ved en mindre anskaffelse.

Det stilles ikke krav til at protokollene knyttet til de anskaffelsene som omfattes av denne undersøkelsen skal ha en spesiell form. En anskaffelse med en verdi like over 100 000 kroner vil kreve en enklere protokollføring enn en anskaffelse med en verdi som er tett opp til 1,3 millioner kroner. Krav til etterprøvnbarhet ved anskaffelser innebærer at oppdragsgiver må sørge for at viktige beslutninger i anskaffelsesprosessen begrunnes og dokumenteres. Revisjonens vurdering er at manglende dokumentasjon av anskaffelsene i denne undersøkelsen er brudd på kommunens plikt til å nedtegne eller samle vesentlige forhold for gjennomføringen av anskaffelsen i en protokoll eller andre dokumenter.

Revisjonens samlede vurdering er at Båtsfjord kommune gjennom manglende gjennomføring av konkurranse og manglende nedtegning av dokumentasjon knyttet til anskaffelsene, har brutt to av regelverkets grunnleggende krav, kravene til konkurranse og etterprøvnbarhet.

5.3 Konklusjon

Revisjonens konklusjon er at Båtsfjord kommune ikke har overholdt sentrale bestemmelser i lov og forskrift om offentlige anskaffelser når det gjelder de undersøkte anskaffelsene. Revisjonen begrunner konklusjonen med at anskaffelsene ikke har vært gjenstand for

konkurransen og videre at Båtsfjord kommune ikke har nedtegnet eller samlet vesentlige forhold for gjennomføringen av anskaffelsene i protokoll eller andre dokumenter.

6 ANBEFALINGER

På bakgrunn av de funn som er gjort i denne undersøkelsen anbefaler revisjonen at Båtsfjord kommune iverksetter følgende tiltak:

- gjennomfører konkurranse og dokumenterer anskaffelsesprosessen med utarbeidelse av protokoll for alle anskaffelser over 100 000 kroner.
- utarbeider innkjøpsreglement som er i tråd med regelverket for offentlige anskaffelser og sikrer at dette blir gjort kjent og etterlevd av ansatte som har innkjøpsansvar.
- vurderer å utarbeide retningslinjer for systematisk oppfølging av gamle avtaler.

7 KILDER OG LITTERATUR

- Lov om offentlige anskaffelser (anskaffelsesloven) av 2016
- Forskrift om offentlige anskaffelser (anskaffelsesforskriften) av 2016
- Veileder til reglene for offentlige anskaffelser

Elektroniske kilder:

- Database for offentlige innkjøp, Doffin.no
- <https://www.anskaffelser.no/avtaler-og-regelverk/terskelverdier-offentlige-anskaffelser>

Vedlegg 1: Rådmannens kommentarer

Fra: Trond Henriksen <Trond.Henriksen@batsfjord.kommune.no>
Sendt: fredag 12. mars 2021 10:04
Til: Ranveig Olaussen
Emne: SV: Oversendelse av forvaltningsrevisjonsrapport til uttalelse

Vi har intet å bemerke i forhold til rapporten, vi har hatt en dialog rundt de punktene vi trengte å avklare og tar det med oss i det videre arbeidet.

Vedlegg 2: Metode og gjennomføring

Generelt om forvaltningsrevisjon

Forvaltningsrevisjon er en lovpålagt oppgave. Forvaltningsrevisjon innebærer å gjennomføre systematiske vurderinger av kommunens økonomi, produktivitet, regeletterlevelse, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets vedtak.

Herunder om:

- a) forvaltningen bruker ressurser til å løse oppgaver som samsvarer med kommunestyrets/fylkestingets vedtak og forutsetninger,
- b) forvaltningens ressursbruk og virkemidler er effektive i forhold til målene som er satt på området,
- c) regelverket etterleves,
- d) forvaltningens styringsverktøy og virkemidler er hensiktsmessige,
- e) beslutningsgrunnlaget fra administrasjonen til de politiske organer samsvarer med offentlige utredningskrav,
- f) resultatene i tjenesteproduksjonen er i tråd med kommunestyrets eller fylkestingets forutsetninger og/ eller om resultatene for virksomheten er nådd.

Formålet med forvaltningsrevisjon er å bidra til:

- økt produktivitet, effektivitet og måloppnåelse
- at kommunal virksomhet drives i samsvar med regelverket
- å skaffe fram informasjon som gir grunnlag for kommunestyrets/fylkestingets tilsyn med forvaltningen

Det er kontrollutvalget i den enkelte kommune/fylkeskommune som skal påse at kommunens/fylkeskommunens virksomhet blir gjenstand for forvaltningsrevisjon.

Kontrollutvalget skal minst en gang i valgperioden utarbeide en plan for gjennomføring av forvaltningsrevisjon, som skal vedtas av kommunestyret/fylkestinget.

Det er kommunens/fylkeskommunens revisor som gjennomfører selve forvaltningsrevisjonen. Utførelsen skal skje i tråd med god kommunal revisjonsskikk, herunder RSK 001 Standard for forvaltningsrevisjon (vedtatt av styret i Norges kommunerevisorforbund).

Revisjonen rapporterer resultatene fra undersøkelsen i form av en rapport som oversendes til behandling i kommunens/fylkeskommunens kontrollutvalg. Kontrollutvalget rapporterer videre til kommunestyret/fylkestinget om de gjennomførte prosjektene.

Bestilling fra kontrollutvalget

Revisor må gjennomføre forvaltningsrevisjonen i samsvar med kontrollutvalgets bestilling.⁵³

Følger Båtsfjord kommune lov og forskrift om offentlige anskaffelser ved kjøp av varer og tjenester og ved tildeling av bygge- og anleggskontrakter?

Undersøkelsen er gjennomført i tråd med kontrollutvalgets bestilling i sak 18/19 den 3. oktober 2019:

1. ***Følger Båtsfjord kommune lov og forskrift om offentlige anskaffelser ved kjøp av varer og tjenester og ved tildeling av bygge- og anleggskontrakter?***
 - a) *Er det benyttet anskaffelsesprosedyre i samsvar med regelverket?*
 - b) *Er konkurransen kunngjort i henhold til regelverket?*
 - c) *Inneholder konkurransegrunnlaget de opplysninger som forskriften krever?*

⁵³ RSK 001 Standard for forvaltningsrevisjon, pkt. 4.

- d) *Er bruken av kvalifikasjonskrav i henhold til regelverket?*
- e) *Er bruken av tildelingskriterier i henhold til regelverket?*
- f) *Er tidsfristene i henhold til regelverket?*
- g) *Bli anbudskonkurransen avsluttet i henhold til regelverket?*
- h) *Er protokollføringen i henhold til regelverket?*

2. Kontrollutvalget overlater til revisjonen å utarbeide underproblemstillinger og eventuelle tilleggsproblemstillinger i den utstrekning revisjonen finner det nødvendig.

Oppstart

Revisor skal sende oppstartsbrief til kommunedirektøren så tidlig som mulig i prosjektet.⁵⁴

Med bakgrunn i kontrollutvalgets vedtatte problemstilling ble oppstartsbrief sendt rådmannen i Båtsfjord kommune den 8. januar 2020. Det ble ikke avholdt eget oppstartsmøte, men godkjent prosjektskisse (prosjektplan) ble oversendt rådmannen sammen med oppstartsbrief.

Datainnsamling

Revisor må innhente data i tilstrekkelig omfang til å kunne gjøre vurderinger og svare på problemstillingen(e) i undersøkelsen.⁵⁵ Eksempler på metoder som kan benyttes er intervju, spørreskjema, observasjon, dokumentanalyse, statistiske analyser, regnskapsanalyse og systemanalyse. I den grad det er tjenlig, bør det benyttes flere metoder for innsamling av data (data- og metodetriangulering).

Nedenfor redegjør vi nærmere for de metoder for innsamling av data som er benyttet i denne undersøkelsen.

For å belyse problemstillingen har revisjonen foretatt utplukk av anskaffelser fra Båtsfjord kommunes regnskap. Det har videre vært epostkorrespondanse mellom revisjonen og kontaktperson samt at det er gitt supplerende opplysninger fra rådmannen i Båtsfjord kommune pr epost. Revisjonens ferdigstilling av forvaltningsrevisjonen er forsinket som følge av manglende oppfølging fra Båtsfjord kommunes side når det gjelder oversendelse av dokumentasjon og informasjon knyttet til etterspurte anskaffelser. Kontrollutvalget har vært orientert om bakgrunnen for forsinkelsen under gjennomføringen av denne forvaltningsrevisjonen.

Relevans og pålitelighet⁵⁶

I valg av metode må revisor sikre dataens relevans (gyldighet/validitet) i forhold til problemstillingen(e). Datainnsamlingen må gjennomføres på en måte som sikrer dataens pålitelighet (reliabilitet). Metodevalg skal begrunnes og eventuelle svakheter i datamaterialet synliggjøres.

I denne undersøkelsen er relevans og pålitelighet sikret ved at faktura fra leverandører og regnskapsopplysninger er plukket ut fra Båtsfjord kommunes regnskapssystem. Regnskapene er avlagte og reviderte. Revisjonen har tilgang til kommunens regnskapssystem og har selv plukket ut aktuelle anskaffelser som kontrolleres i undersøkelsen. Etter vår vurdering medfører dette at data både er relevant og pålitelig for å svare på undersøkelsens problemstilling.

⁵⁴ RSK 001 Standard for forvaltningsrevisjon, pkt. 10.

⁵⁵ RSK 001 Standard for forvaltningsrevisjon, pkt. 17.

⁵⁶ RSK 001 Standard for forvaltningsrevisjon, pkt. 27.

Verifisering

Data som er innsamlet ved hjelp av intervju skal som hovedregel verifiseres.⁵⁷ Som hovedregel sendes oppsummering fra intervju eller intervjureferat til deltaker(ne) for gjennomlesing. Det har ikke vært foretatt intervju i denne undersøkelsen og opplysninger gitt av Båtsfjord kommune er kommunisert skriftlig pr epost. For å unngå faktafeil og for å sikre at det materialet som undersøkelsen bygger på blir mest mulig fullstendig og pålitelig kan det allikevel vurderes om rapporten skal sendes på verifisering av fakturaopplysninger. Prosjektleder har i samråd med oppdragsansvarlig revisors vurdert at det i dette tilfelle ikke har vært nødvendig å gjennomføre intervju. Korrespondansen har vært skriftlig, og avklaringer i forbindelse med dokumentasjon av anskaffelsene er bekreftet av rådmannen.

Intern kvalitetssikring

Utføring av forvaltningsrevisjon skal kvalitetssikres.⁵⁸ Kvalitetssikringen skal sikre at undersøkelsen og rapporten har nødvendig faglig og metodisk kvalitet. Videre må det sikres at det er konsistens mellom bestilling, problemstillinger, revisjonskriterier, data, vurderinger og konklusjoner. Undersøkelsen og rapporten er kvalitetssikret gjennom revisjonens interne kvalitetssikringssystem.

Høring

Rådmannen skal gis anledning til å gi uttrykk for sitt syn på de forhold som fremgår av rapporten.⁵⁹ Høringssvaret skal vedlegges rapporten som går til behandling i kontrollutvalget.

Rapporten ble sendt på høring 23. februar 2021. Revisjonen mottok rådmannens svar 12. mars 2021.

⁵⁷ RSK 001 Standard for forvaltningsrevisjon, pkt. 18.

⁵⁸ RSK 001 Standard for forvaltningsrevisjon, pkt. 45.

⁵⁹ RSK 001 Standard for forvaltningsrevisjon, pkt. 16.